

שלישי, 13.2.2018 - אולם כנסים ב'

8:30-9:00 התכנסות

9:00-10:30 מושב מליאה
ברכות

הרצאת מליאה - פרופ' לורה ס. בראון (*ההרצאה תועבר באנגלית)
היבטים חדשים על נשים, טראומה וטיפול

Plenary lecture- Prof. Laura S. Brown
New Insights into Women, Trauma and Treatment

10:30-12:00 מושב ראשון - בריאות האישה ובריאות הנפש
נעמה שקד-לוי, תהיי לי בריאה: על מגדר ובריאות
ד"ר טלי פרנקל, פוסט טראומה לאחר לידה: זיהוי, מניעה,
ומיתון הסיכון לפגיעה בקשר אם-תינוק
פרופ' איה בידרמן, נשים וגברים ברפואת המשפחה

12:00-12:45 הפסקה וארוחת צהריים קלה

13:00-14:30 מושב שני - מיניות ואתגרים בטיפול
ד"ר נלי שטיין, מסתורי הגן הנעלם – סיפורו של הדגדגן
ד"ר ענב פרידמן ופרופ' ג'ולי צוויקל, שיווק ה"שיאגרה":
השקפות של גברים ונשים על תשוקה מינית של נשים
ד"ר תמר כוסף, לחזור למרכז- מיניות לאחר לידה

אוניברסיטת
בן-גוריון בנגב

המחלקה לעבודה סוציאלית
ע"ש שרלוט ב' וג'ק ג'
שפיצר

המרכז לחקר וקידום
בריאות האישה
The BGU Center for Women's Health
Studies and Promotion

המרכז

לחקר וקידום בריאות האישה

מזמינכם לכנס

בריאות האישה -

בריאות הנפש,

מיניות ואתגרים

בטיפול

שלישי-רביעי, כ"ח-כ"ט בשבט, תשע"ח
13-14 בפברואר 2018*
*(ניתן להירשם רק ליום אחד או לשני הימים)

הקמפוס ע"ש מרקוס
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

[לתשלום](#)

[להרשמה](#)

14:45-16:15 סדנאות מקבילות (מיקום יעודכן בהמשך)

- א. פרופ' אורלי שריד- CB-ART- שימוש בגישה קוגניטיבית התנהגותית ושימוש בציור לשינוי דימויים שליליים
- ב. חנה לפידות- מסע האישה בתפיסה היונגיאנית וביטויו בסרט "אישה אחרת" של וודי אלן
- ג. יעל שוייצר- מיינדפולנס וחמלה כגישה לטיפול במצבי חולי וטראומה

רביעי, 14.2.2018

סדנאות

9:00-16:00 אולם כנסים ב'

יעל שוייצר- מיינדפולנס בתנועה יצירתית - לרווחת המטפל וככלי טיפולי

9:00-13:00 אולם כנסים א'

פרופ' לורה ס. בראון- היבטים פמיניסטיים בטיפול בטראומה (*תועבר באנגלית)

Prof. Laura S. Brown- Feminist Issues in Trauma Treatment

הרצאת מליאה - היבטים חדשים על נשים, טראומה וטיפול (תועבר באנגלית)

בארבעת העשורים האחרונים, הנושאים של פסיכותרפיה פמיניסטית וטיפול בטראומה התפתחו זה לצד זה ונקשרו בצורה אינטראקטיבית אחד עם השני. הרצאה זו תעסוק בהבנתנו העדכנית של חוויות טראומתיות של נשים, הבנתן מעבר להגדרות של ה-DSM וה-ICD והאופן בו הזהויות המצטלבות של נשים, משפיעות על תגובות לטראומה, עמידות והחלמה. בנוסף, אדון בשאלה כיצד לפתח גישות טיפול אפקטיביות הרגישות למכלול המשתנים המוצגים פרופ' לורה ס. בראון, קיבלה את הדוקטורט שלה בפסיכולוגיה קלינית מאוניברסיטת דרום אילינוי בקרבונדייל בשנת 1977. היא פסיכותרפיסטית פמיניסטית, פסיכולוגית משפטית, יועצת, מדריכה ומרצה בפסיכותרפיה בסיאטל, וושינגטון, שם היא מתגוררת עם בת זוגתה. היא פרופסור קליני במחלקה לפסיכיאטריה ומדעי ההתנהגות באוניברסיטת וושינגטון. היא כתבה או ערכה 12 ספרים, כולל "טיפול פמיניסטי", אשר עומד לצאת במהדורה שנייה ב-2018. בעלת פרסים מאיגודים פסיכולוגיים. היא בעלת חגורה שחורה באיקידו (אמנות הלחימה למען השלום) מאז 2003.

תהיי לי בריאה: על מגדר ובריאות

הרצאה זו מבקשת להציג את הקשר ההדוק והחשוב בין מגדר לבין בריאות של נשים. מלבד השוני הביולוגי בין המינים, ישנם הבדלים חברתיים, פסיכולוגיים ופוליטיים המשפיעים הלכה למעשה על בריאותן של נשים. הרצאה זו תחשוף בפני המשתתפים והמשתתפות, כיצד תפיסות חברתיות אלו באות לידי ביטוי בתחומי הרפואה השונים ובאינטראקציות של נשים עם מערכת הבריאות בארץ. נעמה שקד לוי (MA), בעלת העסק "נעמה שקד לוי - פורצת תקרות זכוכית", לשעבר רכזת פורום נשים באוניברסיטת בן גוריון בנגב. רכזת אזור הדרום של עמותת כ"ן.

פוסט טראומה לאחר לידה: זיהוי, מניעה, ומיתון הסיכון לפגיעה בקשר אם-תינוק

מחקרים מעידים על כך שכ-40% מהנשים מגדירות את חוויית הלידה שלהן כטראומטית. יחד עם זאת, לא כולן מפתחות סימפטומים של פוסט טראומה. בהרצאה זו יוצגו נתונים שמעידים על היכולת שלנו לזיהוי מוקדם של נשים בסיכון, ויתוארו מספר אמצעים בהם ניתן לנקוט במהלך הלידה על מנת למנוע את התפתחות הפוסט טראומה. לבסוף תעסוק המרצה בהשפעות השליליות שעשויות להיות לפוסט טראומה על הקשר אם-תינוק, ובאופן בו ניתן להתערב על מנת למנוע את הפגיעה בקשר.

ד"ר טלי פרנקל, פסיכולוגית קלינית מומחית, חברת סגל בבית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה, עומדת בראש יחידת המחקר במכון לגיל ינקות ע"ש זיאמה ארקין, במרכז הבינתחומי, הרצליה. בוגרת דוקטורט בתחום ה- neuroscience (אוניברסיטת ת"א). במהלך פוסט הדוקטורט חקרה במסגרת מעבדה להתפתחות הילד באוניברסיטת מרילנד, וב- Early Experience, Stress, and Neurobehavioral Development Center, מרכז NIMH למדע בינתחומי התפתחותי. כיום, עושה שימוש במתודולוגיות מולטי-דיסציפלינריות לבחינת השפעת הסביבה המוקדמת על עיצוב ההתפתחות הרגשית והמוחית של התינוק. עוד, עוסקת בפיתוח כלים לאיתור מוקדם של נשים שנמצאות בסיכון להתפתחות פסיכופתולוגיה לאחר לידה, וזיהוי של גורמים ממתני-סיכון עליהם ניתן להצביע כיעדים בהתערבויות קליניות. כקלינאית-חוקרת, שואפת לטיפול דיאלוג מפרה בין המחקר לבין הפרקטיקה, וזאת על ידי הניסיון לתרום לבסיס הידע האמפירי שעומד בפני אנשי מקצוע לתכנון התערבויות וקביעת מדיניות מונעת בתחום הטיפול הפרינטאלי וקידום ההתפתחות בגיל הינקות.

נושא בריאות נשים מעסיק בשנים האחרונות את המחקר הרפואי ואת מערכות הבריאות. הידיעה שבריאות נשים שונה מבריאות גברים – מוכרת כבר שנים, אך מדוע ההתעניינות הרבה דווקא בשנים האחרונות? לדעת פרופ' בידרמן, התעוררות העניין בתחום קשורה להתפתחויות החברתיות בעשרים השנים האחרונות: התנועה הפמיניסטית לגווניה, הלחץ שהגיע מהשטח להתייחס לנשים בתחום המחקר הרפואי מבלי להניח ש"כל המחלות אותו דבר". בהרצאה יובאו דוגמאות וממצאים על הבדלים בין נשים וגברים בתחומי בריאות וחולי, וכן הבדלים בין נשים וגברים בהתנהגויות בריאות, שימוש בשירותי בריאות, תפיסות ותפקידים בחברה. כמו כן יובא נושא מהפכת הנשים במקצוע הרפואה והשלכותיה על מערכת הבריאות בכלל ועל רפואת המשפחה בפרט.

פרופ' איה בידרמן, רופאת משפחה, יו"ר החטיבה לבריאות בקהילה, הפקולטה למדעי הבריאות, אוניברסיטת בן גוריון בנגב. נולדה ברחובות ביום העצמאות ה-5 של מדינת ישראל. מיד אחרי מלחמת יום כיפור התחילה את לימודי הרפואה בביה"ס לרפואה של הדסה, באוניברסיטה העברית בירושלים. ב-1980 הגיעה לבית החולים סורוקה ועשתה את הסטאג' ואת ההתמחות ברפואת המשפחה. משנת 1985 עובדת כרופאת משפחה, במשך 25 שנה ניהלה את מרפאת י"א, והיום עובדת כרופאת משפחה במרפאת נווה זאב של שירותי בריאות כללית. הקימה ועובדת ב"מרפאת יעוץ למטופלים מורכבים" ביחד עם עובד סוציאלי, שם מקבלים הפניות מרופאי משפחה ומטפלים בבעיות בגישה הביופסיכוסוציאלית. מלמדת סטודנטים לרפואה ומתמחים ברפואת משפחה. בתחום המחקר ערכה מחקרים בתחום בריאות הנפש, הזקנה ומחלות כרוניות. גרה במיתר מזה 30 שנה, נשואה בשמחה לשלמה, ואם ל-3 בנות וסבתא ל-7 נכדים.

מסתורי הגן הנעלם – סיפורו של הדגדגן

"מיניותה של האישה, איברי המין שלה ותפקידם המרומז מוכחשים או מנוצלים. השפעתה של דו-קוטביות זו היא יצירת מבוכה וקונפליקט במתבגרת אשר מודעותה למיניותה ולאברי מינה המתפתחים מעטה בדרך כלל. אם אין הנערה הצעירה בורה לגבי מבנה אברי המין שלה עלולה היא להפנים את האמונה המוצגת בהערותו של פרויד כי: המבנה הגניטאלי של האישה פגום – פצע שהינו תוצאה של סירוס קודם נשכח". (גיין אשר, 1992, האישה הבלתי נראית)

מסתורי הפות הנשי, ובמיוחד הדגדגן, אינם רק בבחינת עובדה פיזיולוגית אלא בעלי מימד חברתי ורגשי סימבולי. ההרצאה תסקור את ההתייחסות החברתית למיניות האישה בהקשר של איבר מינה, ותציג את "סיפורו של הדגדגן" כחלק מתהליכי השתקה וחוסר ידע - חברתיים ופסיכואנליטיים - המחזקים חוויה שאינה מגולמת בגוף אלא מנותקת ממנו. סיפורו של "הדגדגן" יבטא את חוויית הגוף הצעיר של הנערה, המתפתח לגוף אישה בוגרת, ועדין מוצף במכלול רגשות וביניהם פגומות ואשמה, אמביוולנטיות והנאה מהולה בחרדה. אציג מספר מקרים הנקשרים לחוויות נשיות של ניכור וניתוק מהגוף, כולל קשיים בהגעה לאורגזמה ו-ווגיניסמוס, ואציע דרכי מחשבה לעבודה קלינית בחדר הטיפולים בכדי ליצור תנועה ושינוי.

ד"ר נלי שטיין (Ph.D), עובדת סוציאלית קלינית (MSW), מטפלת ומדריכה משפחתית וזוגית מוסמכת, מטפלת מינית מוסמכת, מנחת קבוצות בתחום מיניות האדם, בעלת קליניקה פרטית בתל-אביב, מלמדת בתוכניות לטיפול מיני ביחידה ללימודי המשך של הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה, במכללת ינ"ר (יעוץ נישואין רבני) ומנחה במקומות שונים ברחבי הארץ.

שיווק ה"שיאגרה": השקפות של גברים ונשים על תשוקה מינית של נשים

המטרה של המחקר לבחון הבדלים מגדריים בתפיסת הערך של התרופה, Flibanserin, שמיועדת לטיפול בתשוקה מינית ירודה אצל נשים, (המשווקת תחת המותג Addyi), וכן לבחון את האפקט של מידע אודות תופעות הלוואי והיעילות שלה על ערך זה. בנוסף, הבנה טובה יותר של הגורמים המשפיעים על תשוקה מינית של נשים בעיני גברים ונשים יכולה לסייע בהבנה של הטיפול הנכון לבעיה. 233 גברים ונשים שנמצאים כרגע בזוגיות, מילאו שאלון און ליין. התוצאות הראו שלפני סיפוק המידע הערך של התרופה היה דומה לגברים ולנשים, אך לאחר סיפוק המידע, ערך זה ירד רק עבור נשים בלבד. משתנים בינאישיים (כגון תקשורת פתוחה עם בן הזוג) נמצאו כקשורים למשיכה פיזית אצל נשים והיו מנבאים משמעותיים לתשוקה מינית של נשים. בעיני גברים, טרדות יומיומיות ומשיכה פיזית היוו מנבאים לתשוקה מינית של נשים. נראה שתשוקה מינית של נשים מורכבת ממימדים רבים ויש צורך להציע טיפול שהוא מעבר לטיפול רפואי שעוסק רק במימד פיזי.

ד"ר ענב פרידמן היא מרצה באוניברסיטת בר אילן. היא כרגע עובדת על מספר מחקרים בתחום של התנהגות צרכנים וקבלת החלטות הנוגעות להעדפות מותגים ותהליכי בחירה, כאשר היא בוחנת תהליכים אלו במספר פלחי שוק הטרוגניים. היא גם עוסקת בתחום של שיווק חברתי. באופן ספציפי, היא ממוקדת בשיווק התנהגויות בריאות וקידום נשים במדע.

פרופ' ג'ולי צוויקל היא פרופסור במחלקה לעבודה סוציאלית ע"ש שפיצר ועומדת בראש קתדרת משפחת צ'ילוויץ' ללימודי שילוב חברתי באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. היא מייסדת ומנהלת המרכז האקדמי הישראלי הראשון והיחיד לבריאות האישה "המרכז לחקר וקידום בריאות האישה" באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

לחזור למרכז- מיניות לאחר לידה

בהרצאה יפורטו הסיבות לקשיים בתפקוד המיני הנשי לאחר לידה, ויוצעו אפשרויות לכיווני טיפול.

ד"ר תמר כוסף, נשואה ואם לשבעה, ילידת באר שבע, תושבת ירוחם, בוגרת בית הספר לרפואה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מומחית בפסיכיאטריה של המבוגר, מומחית בטיפול מיני, עובדת במחלקה לפסיכיאטריה, טיפול יום פסיכיאטרי והמרפאה לבריאות מינית, יועצת פסיכיאטרית לחטיבת נשים - במרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה.

סדנאות

CB-ART - שימוש בגישה קוגניטיבית התנהגותית ושימוש בציור לשינוי דימויים שליליים

שימוש בציורים ובטכניקות של דמיון מודרך מהווים מצע לייצוג רגשות ועמדות הקשורים במצבי דחק. בסדנה נלמד ליצור שינוי בדרך בה אנו תופסים ומעריכים מצבי דחק על גבי הניר ובדמיון. נעשה שימוש במשאבים כמו זיכרונות ודימויים חיוביים. נקשר בין מצב הדחק שתואר על הניר ובדמיון לבין שימוש במשאבים חיוביים כדרך לשנות רגשות והתמודדות טובה יותר עם מצב הדחק.

פרופ' אורלי שריד היא פרופ' חבר במחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן גוריון בנגב. תחומי מחקרה הנם היבטים פסיכו-פיסיוולוגיים של מצבי דחק, לחצנים המעוררים תגובות רגשיות שליליות ותחלואה, ופתוח גישות התערבות קוגניטיביות התנהגותיות להתמודדות עם מצבי דחק וחולי.

מסע האישה בתפיסה היונגיאנית וביטוי בסרט "אישה אחרת" של וודי אלן

בסדנה זו נעסוק בשאלה מהו המפתח הייחודי להגשמה עצמית-אותנטית בעולמה של האישה בתרבות הנוטה לסגוד לערכים גבריים.

גבריות ונשיות ייבחנו בסדנה מנקודת מבט ארכיטיפאלית (יין וייאן או אנימה ואנימוס) והאופן בו ארכיטיפים אלה באים לידי ביטוי בעולמה הפרסונאלי של גיבורת הסרט ומהווים חלק אינטגרלי ממסעה אל עצמה.

בחלק השני של הסדנה נעלה סוגיות קליניות ובאופן בו ההבנה היונגיאנית עשויה לסייע לנו בעיבוי והעשרת החוויה הטיפולית.

חנה לפידות, בעבר מורה לספרות ופילוסופיה. מדריכה מחוזית ומרצה ללימודי הוראת פילוסופיה באוניברסיטת בן גוריון, בהווה בוגרת לימודי תואר שני בדרמה וסיפור בלזלי קולג'. בוגרת לימודי פסיכותרפיה באוריינטציה אנליטית, מתמחה בפסיכואנליזה יונגיאנית. בעלת תעודת אמן ב.N.L.P. בעלת קליניקה פרטית בתל אביב ובאר שבע, מטפלת פרטנית וקבוצתית בעמך למעלה מ-20 שנה. מורה לביביליותרפיה הכוללת טקסטים מתחומי הספרות, הקולנוע והפילוסופיה) והעצמה נשית, בתכניות להשתלמויות מורים.

מיינדפולנס וחמלה כגישה לטיפול במצבי חולי וטראומה (סדנה ביום שלישי 13.2.18)

טיפול מבוסס מיינדפולנס וטיפול חמלה עצמית הפכו לגישות משמעותיות בטיפול במגוון של בעיות נפשיות והתמודדויות עם קשיי החיים. הסדנה תשלב תאוריה והתנסות להבנת ההשפעה החיובית של גישות אלו על התמודדות עם טראומה ומצבי חולי. המשתתפים יחוו מספר התנסויות מיינדפולנס וטיפול חמלה - פורמליות, לא פורמליות, עם וללא תנועה, וילמדו כיצד להשתמש בכלים אלו בעבודה עם נשים החוות מחלה וטראומה. תינתן התייחסות לקשיים ומכשולים ביישום הגישה ולדרכים להתמודד איתם. בסדנה יובאו דוגמאות מעבודתה הטיפולית של המנחה, להמחשת שימוש הגישה בטיפול.

יעל שוייצר, BC-DMT, LCSW היא עו"ס קלינית מורשית ומטפלת בתנועה מוסמכת רשומה עם למעלה מ-30 שנות ניסיון בעבודה טיפולית. בעלת קליניקה פרטית בפורטלנד, אורגון בארה"ב שם היא מתגוררת כ-20 שנה, ומטפלת בגישה טיפולית המבוססת על מיינדפולנס. בנוסף לעבודה פרטנית וזוגית יעל מנחה סדנאות למטפלים ואנשי מקצוע אחרים על יישום מיינדפולנס בטיפול, לימדה שנים את התכנית להפחתת מתח באמצעות מיינדפולנס (MBSR) ותכנית לטיפול מיינדפולנס בינאישי (Interpersonal Mindfulness). בשנים האחרונות פיתחה גישה המשלבת את ניסיונה בתחום המיינדפולנס עם ניסיונה כמטפלת בתנועה וכמומחית בתחום אימפרוביזציה בתנועה בגישת ברברה מיטלר. מלמדת סדנאות אינטנסיביות בשיטה זו (מיינדפולנס בטיפול בתנועה MB-DMT) לאנשי מקצוע ולקהל הרחב במסגרות וארצות שונות - בעיקר בסין. פרטים נוספים ניתן למצוא באתר: www.yaelschweitzer.com

מיינדפולנס בתנועה יצירתית - לרווחת המטפל וככלי טיפולי (סדנה ביום רביעי 14.2.18)

טיפול המבוסס על מיינדפולנס הפך לגישה נרחבת ומבוקשת בעולם הטיפולי בעיקר לאור השפעותיו החיוביות על מטפלים ומטופלים כפי שהוכח במחקרים רבים שנערכו בתחום. שילוב מיינדפולנס ותנועה, תוך התמקדות בגוף והרחבת המודעות לקשר בינאישי, מעמיק ומעשיר את החוויה והבנת משמעות המיינדפולנס ומוסיף חיות ויצירתיות להתנסות. הסדנה תעניק למשתתפים בה הזדמנות להפנות תשומת לב לעצמם, להעשיר את עולמם בחוויה של קשר אוטנטי לגוף, לתנועה ולחיים הפנימיים יחד עם יצירת קשר משמעותי ותומך עם שאר משתתפי הסדנה. כאנשי מקצוע בתחום הטיפולי, ככל שנדאג ליציבות פנימית ופיתוח מיינדפולנס וחמלה לעצמנו - כך נהיה יותר פתוחים, קשובים ולעזר למטופלים תוך שמירה על חוסן ובריאות נפשית שלנו. בנוסף לחוויה האישית ירכשו המשתתפים כלים ליישום בעבודה הטיפולית.

הסדנה תהיה התנסותית בעיקרה ותכלול:

רקע תאורטי קצר על מיינדפולנס בטיפול, הרחבתו לאינטראקציה בינאישית, והאלמנטים הטיפוליים בגישת מיטלר לאימפרוביזציה בתנועה.

התנסויות של קשב לגוף ולתנועה ביחיד, זוגות ובקבוצות קטנות, התנסויות לטיפול חמלה וקבלה לעצמי ולאחר, עם וללא תנועה, תירגולים לטיפול חוסן פנימי, יציבות ופתיחות, דיון על הלמידה ויישומה בטיפול ובחיים האישיים. הסדנה מתבססת על שילוב של מיינדפולנס ואימפרוביזציה בתנועה בגישת ברברה מיטלר. ההשתתפות פתוחה לכל המעוניין, ללא הגבלת גיל, מבנה גוף או יכולת פיזית תנועתית. אין צורך ברקע וידע קודם בתחום המיינדפולנס או בריקוד ותנועה.

היבטים פמיניסטיים בטיפול בטראומה (תועבר באנגלית) (סדנה ביום רביעי 14.2.18)

בעוד העצמה ופרקטיקה משחררת נמצאות בלב כל טיפול פסיכותרפי פמיניסטי, מאפיינים אלה נעשים חשובים במיוחד בעבודה עם אנשים ששרדו טראומה, בהנחה שטראומה בפני עצמה מפחיתה העצמה. סדנה זו תסקור בקצרה עקרונות בסיסיים של טיפול פסיכותרפי פמיניסטי ואז תבחן, בעזרת שימוש במקרים לדוגמא, כיצד ליישם אותם בטיפול באנשים ששרדו טראומות שונות.

